

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Et dominus inæternu[m] permanet, parauit iudicio thronum suum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

transfulerunt cum sonitu. Ego p mea simplicitate hypodiasolen amplectens
& per coniunctionem. Et sic expono. Perijt memoria eorum & ipsi. Cum uero
hebraismus fit, & in alijs locis frequentissimus, sicut dictum est psal. iij. in uer-
su: Quoniam tu domine singulariter in spe, constituisti me, Quare Propheta
mihi adiecisse uidetur in fine, & ipsi, uel epilogi uice, uel affectus exuberantia,
ac si dicat: Perijt memoria eorū, & ipsi: Adeo scilicet, omnino in nihilum abier-
runt cum omnibus suis. **Sie seynd dabyn.**

Cum sonitu, Augustinus interpretatur cum strepitu, seu tumultu, quo im-
pij fremunt dum pereunt & ne pereant resistunt, uel q̄ perit memoria, eo ipso
tumultu simul pereunte. Atq̄ quid refert super committitur textum, uarias
comminisci glosas, ut cum sonitu etiam intelligas uelociter sicut sonus perire.
Sic enim & fugitiuæ umbræ Iob: xiiij, comparat hominem. In his abundet
sensu suo quilibet.

Et dominus in æternū permanet, parauit in iudicio thronum suum.

Hieronymus sic: Dominus autem in æternum sedebit, stabiliuit ad iudican-
dum solium suum. In quo manifestius, non modo duratio, ut noster interpre-
sonat, sed officium quoq̄ Christi declaratur, quod est duplex, iudicare & iusti-
ficare, occidere & uiuificare, damnare & saluare, per iudicium humiliat super-
bos, per iusticiam exaltat humiliatos. Quod ergo thronum suum parauit, ut
iudicet, hoc est, quod Malach. iij, dicit: Ipse enim quasi ignis conflans, & quasi
herba fullonum, & sedebit conflans & emundans argētum, & purgabit filios
leui, & colabit eos quasi aurum & quasi argētum, & erunt domino offerentes
sacrificia in iusticia. Sic enim ubi increpatis gētibus perierit impius, & amisso
nomine peccatum suum agnitum confessus fuerit, aliud non est reliquum, ni-
si ista quotidiana purgatio peccati, renouatio mentis de die in diem, iter de uir-
tute in uirtutem, destructio corporis peccati, quod agitur dū aut uarijs passio-
nibus exercitatur, aut ipsimet peccatorum nostrorum assidua memoria, no-
bis ipsi displicemus, gemimus, laboramus in humilitate. Iuxta illud psalmi. l.
Et peccatum meum contra me est semper. Vnde Ezech. xx, Et recordabimini
ibi uiarum uestrarum & omnium scelerum uestrorum, quibus polluti estis in
eis, & displicebitis uobis in cōspectu uestro, in omnibus malitijs uestris, quas
fecistis, & scietis, quia ego dominus, cum benefecero uobis propter nomen
meum, non scd̄m uias uestras malas, neq̄ scd̄m scelera uestra pessima domus
Israel, ait dominus deus.

Otiosi quæsti-
onarij consci-
entiam negli-
gentes. Hac Theologia crucis omissa, periculossime ambulant in magnis & mira-
bilibus super se otiosi quæstionarij, quasi nō habeant quod lugeāt. De quibus
Isaia. lviij, Clama ne cesses, quasi tuba exalta uocem tuam, & annūcia populo
meo scelera eorum, & domui Iacob peccata eorum. Me etenim de die in diem
quærit, & scire uias meas uoluit, quasi gens quæ iustitiam fecerit, & quæ iudi-
cium dei sui oblita nō fuerit &c. Quid his uerbis uoluit nisi q̄ curiosos specu-
latores operum dei retraxit ī cognitionē & cogitationem peccatorū suorum,
ut cogitarent p̄ peccatis suis (psal. xxxvij.) & essent in his assidue quæ eis deus
præcepit. Hoc enī est iudiciū Christi in hoībus, sic exercet nos in peccatorū no-
strorū luctu, pœnitētia & labore. Proinde speculatiua illa Theologia, quæ sui
oblita, in diuina sursum fertur, satanæ præcipitium quærit & inuenit. Legimus
in uitis

in uitis patrum, quomodo duo fratres iuniores de Melchisedech quaestionem agitant, ad sententiam reuulerunt, qui tunc pectore suo, Vae mihi (inquit) peccatori, qui neglectis peccatis meis, in has inanes quaestiones feror. Tum illi erubescens cum silentio, in suam sese quisque cellam proripuit. Et ubi non apparerunt, qui non de Melchisedech, sed de Aristotele & Porphyrio tam frivola uersant, praeciosissimo tempore tam infeliciter perdit, & iudicio hoc Christi posthabito: Sane & sponsam in Canticis, vj. reprehendit, nimio studio scrutandi dei intentam: Auerte oculos tuos a me, quia ipsi me auolare fecerunt. In laboribus hominum non sunt, & cum hominibus non flagellabuntur, ideo tenuit eos superbia.

Sed & illi hoc Christi iudicium impiissime impugnant, qui hominibus deceptis, remissiones (ut uocant) omnium poenarum & culparum plenarias misericorditer, securitate uanissime promissa, concedunt, dicentes: Pax, pax, & non est pax. Atque (ut Isaias ait) facientes populum dei fidere in mendacio. Et rursum. in. Popule meus qui te beatificat, ipsi te decipiunt, & uiam gressuum tuorum dissipant. Stat enim sententia: Parauit ad iudicandum thronum suum. Sic & psal. cxxj. Quia illic sederunt sedes in iudicio. Quem enim non mordet suum peccatum, quomodo sicut gratiam dei? Qui non sitit, quomodo quare? Qui non uitam ad quod iudicandum tunc sedeat, sed erit & ipse filius subiectus ei qui subiecit ei omnia, tradens regnum deo & patri, postquam subiecti fuerint omnes inimici sub pedibus eius, ut. j. Cor. xv. docet Apostolus. Semper itaque sedet, quia semper est peccatum, quod in nobis iudicet, ut nobis destructus, ipse perseueret, & transferamur nos in illum, & non ille in nos. Qui uero hoc iudicium domini portauerit, cum Michea, vij. dicens: Iram domini portabo, quoniam peccati ei, dignus erit ut eductus cum eodem Michea in lucem, uideat, uideat iustitiam dei: Et cum sederit in tenebris, erit dominus lux eius. Unde sequitur.

Et ipse iudicabit orbem terrarum in aequitate, iudicabit populos in iustitia.

Idem fere uersus psal. xcviij. sic est redditus: Iudicabit orbem terrarum in iustitia, & populos in aequitate. Quod psalmus. xcvi. dicit: Iudicabit orbem terrarum in aequitate, & populos in ueritate sua. Verum & alijs locis, duo haec nomina, iustitia & aequitas, sunt inconstanter reddita, alterum pro altero, & aliquando aequitas pro rectio, & e contra. Fuit autem hoc uersu, iustitia, priore loco, & aequitas, posteriore ponenda. Sic enim hebraeus habet, autore etiam Hieronymo: Et ipse iudicabit orbem in iustitia, iudicabit populos in aequitatibus. Hoc est, in rectitudinibus, quas psal. xcviij. uocat directiones: Tu (inquit) parasti directiones. Debemus autem iustitiam, & aequitatem intelligere, non internam iustitia & aequitas, rectificat populos, & gratiam eius, qua illis iustitiam & aequitatem largitur. Alioquin quis staret ante thronum eius quantumlibet sanctus, si iustitia & aequitate sua homines iudicaret? Sicut de Salomone potest dici, quod fuerit rex regnans in diuinijs gloria & pace, quia non solus ipse, sed & subditi sui per eum dicescebant, gloriabantur, & pace fouebantur, ut. iij. Regum. iij. Habitaratque Iuda & Israel absque ullo timore unusquisque sub uite sua & sub ficu sua, a Dan usque Bersabee: Alioquin miserissimo & infelicissimo regno regnasset, si subditi sui fuissent omnes pauperes, infames, inquieti, stulti, &c. Ita regnum Christi in ueritate

Theologia
speculatiua
inanis.

Veni pro
peccatis pro
mis.

Dominus in
dextera nostra se
per, sedet &
iudicat.

iustitia &
aequitas.